WYNIA'S WEEK

Weet de nieuwe Nederlandse regering zich wèl te ontworstelen aan de wurggreep van de EU?

Posted on 18 november 2023 by Johannes Vervloed

Er staan cruciale beslissingen aan te komen in de Europese Unie. Over uitbreiding, verdieping, strategische autonomie, een aangepast Stabiliteits en Groei Pact, een digitale euro, de implementatie van de FITfor55-klimaatwet en de natuurwet van Timmermans – en wellicht zelfs een eigen EU-krijgsmacht. En vooral hoe dat alles te financieren: met extra nationale bijdragen, eurobonds of misschien zelfs EU-belastingen.

Maar ook met op het eerste gezicht niet-financiële onderwerpen roert de EU zich en staan er ingrijpende EU-bemoeienissen aan te komen. Voor de burger met een verplichte EU-identiteitskaart en voor het bedrijfsleven met een 'duurzaamheid' rapportageplicht.

Nederlandse opstelling

Hoe gaat Nederland zich opstellen in de komende discussie over deze onderwerpen? Tekent de nieuwe regering zoals gewoonlijk bij het kruisje of stelt Nederland zich voor de verandering eens assertief op en bedingt het opt-outs voor projecten en beleidskeuzes die niet in het Nederlandse belang zijn, zoals Omtzigt in het verkiezingsprogramma van NSC schrijft? Oftewel, durft Nederland een keer "nee" te zeggen?

Toch 'meer' EU?

Hoewel het 'een tandje minder' mocht van de Franse president en van de grootste (christendemocratische) fractie in het Europees Parlement, dreigt met alle nieuwe plannen van het Brusselse circuit de droom van de 'founding fathers', een *Ever Closer Union*, weer de wind in de zeilen te krijgen. Als de lidstaten meegaan in de megalomane plannen van de Europese Commissie worden er (bijna) onomkeerbare beslissingen genomen die steeds verder in die richting gaan. De vraag of de EU-trein dan nog kan worden gestopt is actueler dan ooit. Zeker aan de vooravond van deze Kamerverkiezingen. Gaat lidstaat Nederland mee in al deze plannnen of trapt het op de rem en/of bedingt het opt-outs bij projecten of bepaald beleid waar het geen deel van uit wil maken.

Met de huidige regering ging het duidelijk de verkeerde kant op. Als we althans hechten aan de soevereiniteit van Nederland en we niet voortdurend voor de kosten van de Brusselse bureaucratie en die van andere lidstaten willen opdraaien.

Ondanks het verzet van de Tweede Kamer en tegen de wens van de meerderheid van de Nederlandse bevolking ging de huidige Nederlandse regering elke keer weer akkoord met méér EU. We zagen het met het Herstelfonds, waarbij Nederland aanvankelijk kritisch was, maar uiteindelijk bij het kruisje tekende.

We zagen het bij de discussie over de digitale euro. De Tweede Kamer was kritisch, maar de regering legde de komst van de digitale euro geen strobreed in de weg.

We zagen het bij de eID(een verplichte EU-identiteitskaart). Staatssecretaris van Huffelen legde een motie van de Tweede Kamer hooghartig naast zich neer.

We zagen het bij de instemming van minister van Justitie en Veiligheid Dilan

Yeşilgöz-Zegerius (nu de nieuwe lijstaanvoerder van de VVD) met het EU-plan om bij versleutelde diensten als Whatsapp in te kunnen breken om kinderporno op te sporen. De Kamer zag dat daarmee de privacy op grote schaal geschonden zou worden en stemde tegen. Minister Yeşilgöz trok zich er niets van aan en weigerde het Nederlandse veto te gebruiken om het plan te torpederen.

Het meest recente voorbeeld van minachting voor de Tweede Kamer is het pleidooi van de president van De Nederlandsche Bank Klaas Knot voor eurobonds oftewel voor een schuldenunie. Het is nog geen 'done deal', maar het is omineus dat hij niet werd tegengesproken door het kabinet.

Opstelling nieuwe regering

Binnenkort komt uitbreiding en verdieping van de EU aan de orde én aanpassing van het SGP (Stabiliteits en Groei Pact), cruciale stappen richting respectievelijk een geopolitieke en een begrotingsunie.

Wat gaat de (nieuwe?) regering doen. Gaat Nederland mee in deze plannen of wordt het Nederlandse belang voorop gezet? Neemt Nederland eindelijk eens een assertieve houding aan in plaats van het gebruikelijke 'meedenken' over een compromis? Andere lidstaten stellen zich ook assertief op, waarom wij nooit? Maakt Omtzigt zijn dreigement van opt-outs waar als het puntje bij paaltje komt? Gaat Nederland nu wel weigeren meer geld naar Brussel over te maken, in de vorm van de door de Commissie gevraagde extra bijdrage, een nieuw EU-fonds voor klimaat of defensie, eurobonds om de Zuidelijke lidstaten in toom te houden met hun schuldenopeenstapeling, zoals Knot voorstelt?

Het laatste – voorspel ik – gaat overigens niet werken. De Zuidelijke lidstaten 'incasseren' de gemeenschappelijke schulden, maar geven vervolgens niet thuis bij het terugbrengen van hun nationale schulden.

Dit is symptomatisch voor alle EU-programma's. Op een enkele uitzondering na werken ze niet. Ze stranden in bureaucratie en handjeklap tussen de Commissie en de (Zuidelijke) schuldenlidstaten.

In concreto staat het volgende op de EU-rol:

Uitbreiding

Onderhandelingen van start met Oekraïne, Moldavië en Bosnië Horzegovina

Moet nog goedgekeurd door de Europese Raad van december.

Verdieping

Nog in het stadium van voorstellen: Frans-Duitse experts en Portugal.

Wordt een langdurig beslissingstraject met wellicht een wijziging van de verdragen.

Stabiliteits- en Groeipact

Spaanse voorzitterschap wil nog dit jaar een beslissing over aanpassing.

Nederland zou zich achter het verzet van Duitsland tegen aanpassing kunnen scharen in plaats van zoals door de huidige regering (Kaag) samen met Spanje op te trekken voor een (halfzacht) compromis.

Permanent herstelfonds

Commissie wil een 'sovereignity fund'. Voor klimaat, digitalisering, industriebeleid, defensie en wat al niet.

Frankrijk steunt.

Nederland (vooralsnog) tegen.

Digitale euro

Nog niet door de lidstaten goedgekeurd

eID

Er komt een EU digitale identiteit, een eID, iiclusief een EU-wallet, waarin ook uw hele doopceel staat, tenzij Nederland alsnog een opt-out bedingt.

CSDR

Een CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive)

Een verplichte rapportageplicht over duurzaamheid, sociaal beleid, diversiteit en inclusiviteit voor het bedrijfsleven.

De Richtlijn moet nog omgezet worden in Nederlandse wet- en regelgeving.

De nieuwe Nederlandse regering staat, kortom, voor grote beslissingen, die het lot van de natie voor lange tijd zullen bepalen. Op het spel staat niets minder dan de soevereiniteit van ons land. Gaat de regering mee in alle EU-plannen, dan wordt Nederland een provincie van een federale Europese Unie.

Of kiest de regering voor het Deense model en bedingt het opt-outs voor de projecten en beleidskeuzes die niet in het belang van Nederland zijn? De samenstelling van de nieuwe Nederlandse regering zal de uitkomst bepalen. Hoewel de EU niet echt een verkiezingsthema is, kennen alle partijprogramma's een EU-paragraaf. Lees deze en weet op wie u straks stemt.

Johannes Vervloed *was gedurende bijna vier decennia verbonden aan het Nederlandse ministerie van Buitenlandse Zaken, met als standplaatsen onder meer Jakarta, Sint-Petersburg en Parijs.*

Wynia's Week *verschijnt twee keer per week, 104 keer per jaar. De donateurs maken dat mogelijk.* ***Doet u mee?*** *Hartelijk dank!*